

การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
Developing a Guideline to Learning Environment of Schools in
Secondary Educational Service Area Office 24

จิราพร เครือแวงมน¹, ธนารัตน์ ศรีผ่องงาม²
Jiraporn Kruewaengmon¹, Thanarat Sripongngam²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561
Email : jiraporn82553@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา 2)ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา 3)การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และ ครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 327 คน รวม 419 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สำหรับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹Graduate Student. Master of Education (Educational Administration).
Mahasarakham University, Thailand.

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²Faculty of Education Mahasarakham University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 8 มิถุนายน 2562; แก้ไขบทความ: 3 กรกฎาคม 2562; ตอบรับ
การตีพิมพ์: 8 กรกฎาคม 2562

Received: June 8, 2019; Revised: July 3, 2019; Accepted: July 8, 2019

ผลการวิจัยพบว่า 1)องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2)สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริหาร ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้ 3)แนวทางการดำเนินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 19 ข้อ (2) ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ และ (3) ด้านการบริหาร จำนวน 16 ข้อ

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาแนวทาง 2. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน 3. สถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1)study elements and indicators of developing learning environment management guidelines in schools 2)study the current and desired situations of learning environment management in schools 3)develop learning environment management guidelines of schools under the secondary educational service area office 24. The sample of the study was divided into two group, the first was 419 consisted of 92 of schools directors and 327 of teachers who responsible for learning environment management, the second was 6 of administrators and teachers under the secondary educational service area office 24. The research instruments comprised of a questionnaire of current and desired situations of learning environment management in schools and the interview questions. The statistics used was percentage, mean and standard deviation.

The result of this study were found: 1. The elements and indicators of developing learning environment guidelines of schools were comprised of 3 elements and 50 indicators which were shown in the most level. 2. The current situations of learning environment management guidelines in schools were shown in well level. When consider in each aspects, it shown that all aspect were well level

which can be ordered respectively according to the mean as following; learning management, building, and administration. Moreover, the desired situations of learning environment management guidelines in schools were shown in the most level of all aspects which can be ordered respectively according to the mean as following; administration, building and learning management. 3. The guidelines of learning environment management in schools were shown that there were 3 aspects which comprised of 19 aspects of building, 15 aspects of learning management and 16 aspects of administration.

Keywords : 1. Developing Guidelines 2. Learning Environment 3. School

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษาของไทยที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมคือการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญซึ่งจัดให้ครูผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมการปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นการปฏิรูปครั้งสำคัญที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยเท่าที่ผ่านมาซึ่งได้เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของทุกฝ่ายในสังคมโดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่าต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ดังนั้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียวครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตและส่งผลในภาพรวมของประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 2) การจัดการศึกษาที่ดีต้องควบคู่ไปกับการวางแผนในการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ผู้เรียนซึ่งสถานศึกษาจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษากิจการภายในอาคารสถานที่ให้น่าอยู่ เพราะผู้วิจัยเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ถ้าสามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้ดีได้ เราก็สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้โดยง่าย อาคารสถานที่ และสภาพสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนมีอิทธิพลเหนือจิตใจของเด็ก โรงเรียนที่มีบริเวณร่มรื่น น่าพักอาศัย มีอาคารสถานที่สะอาด จัดไว้เป็นระเบียบสวยงาม มีความปลอดภัยสูง และมีการจัดสภาพให้มีความยืดหยุ่นอย่างเหมาะสมมีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย

ก็มีส่วนหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็กให้ฝึกฝนไปในทางที่ดีได้ง่าย การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะจะสามารถป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดกับนักเรียนได้ และยังเป็นส่งเสริมให้เยาวชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ปราศจากโรคติดต่อ และเป็นการปลูกฝังสุขนิสัยที่ดีแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่ดีก็จะปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องจนเคยชินเป็นสุขนิสัย นอกจากนี้จะเกิดประโยชน์กับนักเรียนแล้ว ยังจะเป็นสื่อนำหลักการเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลในครอบครัวและชุมชนต่อไป โรงเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดีได้มาก เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถจะมีบทบาทเช่นนี้ได้ ทั้งนี้ โดยการจัดโครงการต่างๆ ให้ภายในโรงเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนคือ การจัดระบบงานเพื่อความสุขภาพดีภายในโรงเรียนตลอดวัน การสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรต่างๆ ภายในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้เกิดสุขภาพดีทั้งทางกาย อารมณ์ และสังคมตั้งนั้นขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน และเป็นการป้องกันการเกิดโรคร้ายไข้เจ็บ จึงควรจะได้ทำการศึกษาถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะอันส่งผลให้นักเรียนมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ (สุภารัตน์ เชื้อสุวรรณ, 2549 : 1)

โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาโรงเรียน สิ่งที่ควรให้ความสำคัญอย่างมากคือการจัดสภาพแวดล้อมในทุกๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อ ขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตรและขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ ส่วนประกอบของคำว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมา ในที่สุด (บุญทรง สังข์ทอง, 2537 : 46) ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 และเผยแพร่ผลการวิจัยให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้นำไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.3 เพื่อการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3.2 ได้หลักการและวิธีการเสริมสร้างการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3.3 เป็นข้อเสนอแนะหรือรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สนใจจะนำไปประยุกต์ใช้ใ
การแก้ปัญหาและกำหนดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 2,172 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 115 คน และครู จำนวน
2,057 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่างได้แก่
ผู้บริหาร จำนวน 92 คน และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน
327 คน รวม 419 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตาราง
สำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษา สำหรับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
(ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ
สัมภาษณ์

5. ผลการวิจัย

5.1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

5.2 สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

5.3.1 ด้านอาคารสถานที่ควรจัดสภาพแวดล้อมให้มีความร่มรื่นสวยงาม อาคารมีความสะอาด เป็นสัดส่วน เป็นระเบียบเรียบร้อย อบอุ่นบรรยากาศการเรียนการสอนควรจัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ และเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ควรปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นควรจัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสม ครบตามจำนวนนักเรียนและสามารถเคลื่อนย้ายได้ ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ควรจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ ควรจัดระบบโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและ มีราคาที่เหมาะสม

5.3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประสานงานกันอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผลมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.3.3 ด้านการบริหารมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนมีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน การมอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานแจ่มชัด และเหมาะสมกับความสามารถ มีการจัดทำ และ/หรือ จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีการโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใส่ใน

กิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมา สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 นอกจากนี้ยังได้มีการตรวจสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และ ประสบการณ์ในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 2-3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ บรรยากาศของโรงเรียนเป็น สภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแล้วส่งผลถึงความรู้สึก ของบุคคลเป็นสภาพการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้แต่เป็นภาพสะท้อนทางความรู้สึกของ บุคคลเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีก็เรียกว่า "บรรยากาศดี"โรงเรียนซึ่งมี บรรยากาศที่ดีจะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจภูมิใจอบอุ่นใจ สบายใจ

6.2 สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาว่าการที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่นๆ ครบถ้วนเป็นสถานศึกษาที่มี ความพร้อมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบถ้วนเป็นตัวอย่างแก่ ชุมชนและสังคม และการที่สถานศึกษามีว่าสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาจะช่วยพัฒนานักเรียนครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมรอบด้านและยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้ชุมชนนำไปใช้ในการ พัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิรัตน์ มาหามะ (2554 : 65-66) ได้วิจัย เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร และ ด้านกายภาพ ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งภารกิจหลักที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการและเป็นการตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรมน ยาคี (2558 : 61-62) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา โพธิสาเกตุ (2560 : 101-103) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมอยู่อยู่ในระดับมากทุกด้าน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

7.1.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการบริหารจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

7.1.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมบริเวณการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน

7.1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.2.1 ควรมีศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในด้านอื่นๆ

7.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

7.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติยา โปธิสาเกตุด. (2560). **การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**

บุญทรง สังข์ทอง. (2537). **การคิดวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

มาริสา ธรรมะ. (2545). **ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.**

วรมน ยาติ. (2558). **การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.**

สมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ. (2558). **การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.**

สุดารัตน์ เชื้องสุวรรณ. (2549). **ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากการใช้บริการทรัพยากรของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2549. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.**

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). รายงานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2543 สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- อดิศักดิ์ มาหามะ. (2554). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากอาจารย์
ดร.ธนารัตน์ ศรีผ่องงาม อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงขอขอบพระคุณ
คณะกรรมการสอบทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข ในการจัดทำ
งานวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดีคุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา
มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรม ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้มีสติปัญญา คุณธรรม
และจริยธรรม อันเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต